

Forensisch psychiatrische polikliniek de Horst:

Mensen met een pakket problemen die met justitie in aanraking zijn geweest of (opnieuw) op het verkeerde pad dreigen te komen, kunnen altijd terecht bij de Horst. Deze forensisch psychiatrische polikliniek wijst mensen nooit de deur, ook niet als ze onverhoopt (weer) de fout in gaan.

Tekst: John Huijs
Foto: Lé Giesen

‘Wij wijzen mensen nooit af’

Geregeld komen korte berichten in het nieuws over verwarde personen bij wie de stoppen doorslaan of over mensen die zijn aangehouden op verdenking van bijvoorbeeld het plegen van huiselijk geweld. Onvermeld blijft dan doorgaans dat het vaak mensen betreft met een hele rugzak problemen die soms al een heel hulptraject achter zich hebben. Mensen met psychische of psychiatrische problemen die met justitie in aanraking zijn geweest of het risico lopen dat dit gebeurt, kunnen gelukkig in veel gevallen geholpen worden. Specialist op dit terrein is de forensisch psychiatrische polikliniek de Horst, met afdelingen in Maastricht en Venlo-Blerick. De vestiging in Venlo-Blerick is gloednieuw en heeft een warme, uitnodigende uitstraling.

Vertrouwen

Manager Leontien van de Veen van de Horst: „In Maastricht zitten we in het gebouw van de Reclassering, vlakbij het station. De locatie is gemakkelijk bereikbaar en ziet er uitnodigend en veilig uit. Dat is belangrijk voor onze cliënten, omdat die vaak al een lange weg hebben afgelegd voordat ze vrijwillig of verplicht bij ons komen. Niet zelden hebben zij het vertrouwen in hulpverleners en instanties opgegeven. Om hun vertrouwen te winnen willen wij in alles uitstralen dat ze bij ons altijd welkom zijn.” Eenvoudig is deze vorm van ambulante hulpverlening niet, omdat de cliënten van de Horst maar zelden slechts met één

probleem worstelen. Doorgaans kampt de doelgroep met een veelheid aan problemen, onder meer op het gebied van gezondheid, sociale omgeving, wonen, werken en financiën. Veel cliënten hebben daarnaast een verslavingsprobleem.

„Als je op zoveel terreinen tegelijkertijd vastloopt, is het niet eenvoudig om je leven weer op de rails te krijgen”, zegt Ernie van den Bogaard met gevoel voor understatement. Zij is teamleider op de locatie in Maastricht. „Hoe complexer de problematiek, hoe groter de kans dat mensen in hun schulp kruipen en niet in staat zijn om zich ambulantly bij de Horst te laten behandelen. In dat geval gaat ons ForFACT-team (een multidisciplinair team dat intensieve zorg levert) naar de cliënt toe om hem of haar in de eigen omgeving te behandelen. Daarbij werken we in de regel nauw samen met onze ketenpartners.”

De Horst is onderdeel van de Rooyse Wissel, een forensisch psychiatrisch centrum in Venray. Jaarlijks behandelt de Horst ongeveer 750 cliënten. Sommige cliënten hebben een gezin en een baan, anderen zijn alles kwijtgeraakt. Ongeveer de helft van de cliënten zoekt na een verwijzing door de huisarts vrijwillig hulp en probeert zo te voorkomen dat zij met justitie in aanraking komen. De andere helft is al met justitie in aanraking gekomen en zoekt verplicht hulp om de kans op herhaling te verkleinen.

Oude patronen

Dat lukt niet altijd. Soms lopen mensen opnieuw vast of vallen terug in hun oude patronen. Dat leidt er niet toe dat ze dan niet

meer welkom zijn bij de Horst. Leontien van de Veen: „Wij zoeken altijd naar een weg om de behandeling opnieuw op te starten. Terugval, crisis of forensisch gedrag zijn voor ons geen redenen om met de behandeling te stoppen. We zien altijd mogelijkheden om door te gaan en zijn specialist op het gebied van risicomanagement. Waar nodig werken we samen met ketenpartners om zo de meest passende zorg te kunnen leveren.” Ernie van den Bogaard vult aan.

„Door onze combinatie van kennis van psychiatrische stoornissen en van forensisch gedrag kunnen wij de verbinding zoeken met de cliënten. Alles wat we doen, is erop gericht de problemen te verminderen en cliënten de controle over hun gedrag en leven terug te geven. Vergeet niet dat onze cliënten het zelf ook liever anders willen. Zij willen niet in de problemen zitten en met justitie in aanraking komen. Wij proberen hen handvatten te geven om dat voor elkaar te krijgen.”

Leontien van de Veen benadrukt de complexiteit van de problemen van de meeste cliënten, waardoor ook hulpverlening complex en soms tijdrovend is. „Daarom is het belangrijk om successen – hoe klein ook – te vieren en daar trots op te zijn. Cliënten gaan in de regel met kleine stapjes vooruit, met af

en toe een terugval.” Ernie van den Bogaard: „Het is hard werken, niet alleen voor de hulpverleners, maar ook voor de cliënt. We hebben geen kant en klare oplossingen en proberen altijd samen maatwerk te leveren. Soms lukt het om cliënten met een korte behandeling weer op weg te helpen, soms is langdurige en intensieve behandeling door het ForFACT-team nodig.”

Rolmodel

Een belangrijke taak is daarnaast weggelegd voor de ervaringsdeskundigen. Ernie van den Bogaard: „Zowel in Maastricht als in Venlo-Blerick hebben we een ervaringsdeskundige die als een soort rolmodel voor de cliënten fungeert. Het is belangrijk voor cliënten om van iemand te horen dat het echt mogelijk is om de problemen aan te pakken en weer grip te krijgen op je leven. De ervaringsdeskundigen weten door hun eigen ervaringen met behandeling en hulpverlening als geen ander hoe het is om te leven met psychische problemen. Vanuit die ervaring kunnen ze veel betekenen voor anderen.”

Mooi werk bij de Horst?

Ernie van den Bogaard: „Het is soms flink pittig, maar altijd boeiend en uitdagend. Je moet als verpleegkundige, psycholoog of psychiater stevig in je schoenen staan en uit het juiste hout gesneden zijn om dit werk te kunnen doen. Verder moet je een doorzetter zijn en kunnen genieten van kleine successen. We zijn voortdurend op zoek naar mensen die passen in dit profiel en bij ons willen werken. Voor hen wacht bij de Horst een droombaan.”

